

Римма Әбүбәкәр кызы Никулина тәрбияче һөнәрен үзе сайламаган дияргә була. Ничектер очраклы килеп кенә чыккан.

Эш болай башланган. Ул чакта яшь әни бала белән саф һава сулап урамда йори икән, ә Кадошкино бистәсенен «Теремок» балалар бакчасы модире Н.В. Попкова килеп, Риммага үзен педагогика өлкәсендә сынап карарга тәкъдим иткән. Нина Васильевна үзе һөнәрендә күптәннән булганга, яшь әнинен баласына, бигрәк тә тирә-күрше балаларына карата монәсәбәтән күзәткән. Ул шунда ук Римманын тәрбияче таланты булуы турында тәҗрибәле караш белән билгеләгән һәм ялгышмаган. Тәкъдим балалар бакчасына үз баласын билгеләргә кирәк булуы белән дә отышлы иде. Яшь әнигә баланы «чит кулларга» бирү һәрвакыт авыр. Ә тәрбияченен урыны нәкъ менә ясле торкемендә иде.

Риза булыргамы-юкмы: Римма уйларга вакыт ала. Мәктәпне тәмамлагач, ул техник юнәлеш буенча һөнәр алган кеше һәм Кадошкино электротехника заводында белгечлек буенча зур булмаган эш стажы да тупларга олгергән була. Ә педагогика турында ботенләй уйлап та караганы булмый анын. «Балалар бакчасында эшли алачагыма ышанмадым. Тик балам белән бергә булу очен генә ризалаштым. һөнәренә алып килгән остазыбыз Нина Васильевнага, һәрвакыт ярдәм итүче Сабира Хәмзә кызы Хансвятровага рәхмәтлемен. Аны барлык балалар «баба Соня» дип йортә иде, менә ул тумыштан Няня; теләсә кайсы бала белән уртак тел таба белде. Мин дә анардан күп нәрсәгә ойрәндем. Тормыш зирәклеге китап фәнен шактый еш арттырып жибәрә», - ди Римма Әбүбәкәр кызы «Янарыш» газетасына биргән интервьюда.

Римма Әбүбәкәр кызы Никулина – ачык һәм кызыклы әңгәмәдәш. Ул тәрбияче хезмәтенә килүне, аеруча профессиональ белем һәм күнекмәләрдән башка, авыр булды, дип саный. Әмма яна эш урынында бер ел узуга, нәкъ менә тәрбиячене «үземдә таптым» дигәнне анлай. Яраткан укучысы, мәктәп модире Алексей Андреевич Еряшкиннын пәйгамбәрлегә дә шунда ук искә тоште: ул һәрчак Риммага педагог булачаксын, монын очен барлык задаткаларын да бар, дия торган иде. Ә Римма бәхәсләшкән. Димәк, юкка. Шул вакыттан бирле 30 ел узган, ә барысы да хәтердә. Римма Әбүбәкәр кызы чыннан да, үзен профессиядә таба һәм нәкъ менә педагогикада хормәт яулый һәм мактала. Остәвенә, мәктәпкәчәдә. Мәктәпне тәмамлаганнан сон ук һөнәргә барырга кирәк булган икән. Ә һөнәри педагогик белемне читтән торып алырга туры килә үзенә. Практика ана һөнәр үзләштерергә ярдәм иткән.

«Профессиям – күнел халәтем. Балаларымнын барысын да яратам, үз һөнәремне яратам,

- ди Римма Әбүбәкәр кызы. - Үсеп житкән нәр егет нәм кызда торкемедә тәрбияләнгән сабийны күрәм. Анын ничек үсеп житкәнән хәтерлим. Барысын да йорәгем аша уздырдым, чонки баланы тәрбияләвдә, әти-әниләре белән бергә, минем дә олешем бар. Күп нәрсә тәрбиячедән тора, чонки беренче ижат, коллективлык дәрәсләрен бала нәкъ менә ясле тәрбиячесеннән ала. Сабыйнын адаптациясен йомшаграк, тиз ясарга тырышам - бу хакта нәрвакыт хәтерләп эш итәм. Ясле торкемендә бала якинча бер ел була. Шул ел ана жинел генә бирелми: кыска вакыт, ә үзләштерер әйберләр күп. Сабыйнын гигиена күнекмәләренә ойрәнвен, мостәкыйль рәвештә ашарга, ижат дәрәсләрендә эшләргә ойрәнвен әйтвә генә жинел. Ә анын очен бу күләмле эш, ул кечкенә бит! Сойләшә дә белми бит. Бүген, әйттик, без янгырны ясадык, анын шау-шуын тынладык - кап... Коллегаларым барысы да бик әйбәт тәрбиячеләр, шуна башка группага биргән балаларым очен мин тыныч. Сабый үскәнгә соенәм дә, борчылам да, аны әле үзем дә күп нәрсәгә ойрәтәсем килә».

Римма тәрбияче сабий тизрәк балалар бакчасы мохитенә жайлашсын, беренче белем нәм тәрбия дәрәсләре унышлы үтсен очен барысын да эшли. Бик теләп кул эшләре белән шогыльләнә, балалар белән эшләв очен материал әзерли: крючок нәм шырпы белән бәйләнгән куяннар, курчак костюмнары, бармак курчаклары - әкият персонажлары булдыра. Барысы да балалар белән тулы дәрәсләр үткөрү очен эшли ул. Балалар бакчасы тәрбиячесенән эше нонәреннән читкә чыга - ул укытучы да, икенче әни дә, рәссам да, сценарист та, режиссер да... ә кече торкем тәрбиячеләренән бу кысалары ботенләй чикләнмәгән.

- Ел саен миндә яна торкем, - дип таныштыра безне тәрбияче үз карамагындагы балалар белән, - күрәсезме, балалар уенчыклар ала нәм нәрберсе аерым уйный. Коллектив юк әле, алар аралаша, бергә уйный белми. Әмма берничә айдан балалар башка булачак, алар очен беренче коллектив формалаша. Ин моңиме - алар аралашырга ойрәнәчәк. Үз хезмәтемнен нәтижәсен күргәч, үз эшемнен яхшы булуыннан канәгатьмен. Әниләр сабийларын «Никулина торкеменә генә» алып килгәч, нонәр юкка гына мине сайламаган дип уйлыйм. Балачакта, әкиятләрдә, Агнии Барто нәм Корнея Чуковский жырларында, күнелле иртәләрдә гомерем буге яшим, шуна язмышка рәхмәтлемен.

Эшләв дөвамында Римма Әбүбәкәр кызынын балалар белән генә түгел, ә ата-аналар белән аралашу, якин килеп эшләв тәжрибәсе дә туплана. Бу элемент бик моңим, бигрәк тә яшь ата-аналар очен; аларда тәрбияләв тәжрибәсе юк әле. Алар белән тәрбияче аерым эшли. Контакт, ничшиксез, кирәк, чонки максат бер - баланы шәхес иттереп күрә белү, тәрбияләв. Римма Әбүбәкәр кызы үз ясле торкемендә балаларны шәхес итеп тәрбияләв орлыгы салырга омтыла.

Н.Хәлил